

Бабич Н. М.

кандидат педагогічних наук, доцент

Пасько С. Р.

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Київський університет імені Бориса Грінченка*

СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО МІОФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРОФІЛЮ МАЙБУТНЬОГО ЛОГОПЕДА

До мовлення логопеда висуваються високі вимоги: володіння зразковим літературним мовленням із дотриманням орфоепічних норм, досконале лексико-фразеологічне і граматичне оформлення, інтонаційно виразне мовлення з дотриманням відповідного темпу й гучності голосу.

Однією з умов, що забезпечує чітке, мелодійне та виразне мовлення, є правильно сформований міофункціональний профіль. Основними його структурними елементами, що забезпечують його функціонування є правильна анатомічна будова лицьової ділянки та високий рівень функціонування артикуляційного, дихального та голосового відділів.

З'ясовано, що порушення міофункціонального профілю можуть бути спричинені трьома групами шкідливих факторів – спадковими, пренатальними та постнатальними. Крім того, стан міофункціонального профілю не є повністю сталим і може змінюватися протягом усього життя людини. Основними чинниками дисфункцій у дорослому віці можуть бути порушення функцій зубощелепної системи, дисбаланс міодинамічної рівноваги, порушення статури, травми щелепно-лицьової ділянки, запальні процеси та пухлини щелеп, шкідливі звички, оперативні втручання в щелепно-лицьовій ділянці, загальні захворювання тощо. Усе це може негативно вплинути на мовлення, зокрема, на стан ортофонічного профілю майбутнього логопеда.

За кордоном абітурієнти, що вступають на спеціальність «Логопедія», проходять різні тести, співбесіди або вступні іспити для визначення професійної придатності. Проаналізувавши специфіку вступу в різних країнах ЄС, можна зробити висновок, що перевіряються такі показники, як стан артикуляційного апарату (зубний ряд, прикус, праксис), вимова, культура мовлення (граматика, лексика) та просодика. Проведення цих процедур відбувається відповідно до критеріїв у складених стандартах кваліфікаційної категорії професії логопеда.

Зокрема, Міжнародні стандарти підготовки та сертифікації вчителів Спеціальної освіти розроблені й затверджені СЕС National Recognition Program Reviewers передбачають, що логопед знає і володіє не тільки культурою мовлення, а може дати правильний мовленнєвий зразок, із використання ортофонічної норми рідної мови пацієнта [3].

Організація Comité permanent de liaison des orthophonistes–logopèdes de l'ue створила Мінімальний стандарт на освіту, в якому описала вимоги, яким має відповідати мовлення логопеда. Роль уміння правильно і грамотно розмовляти рідною

мовою зазначена в Польському Стандарті освіти разом із вимогами до мовлення майбутнього фахівця [1].

ASHA (американська національна, професійна, наукова асоціація) пропонує вступникам і спеціалістам проходити іспити для сертифікації, у яких включено перевірку Paxis, за допомогою якої визначаються стан артикуляційного апарату та інших параметрів мовлення [2].

Окреслене вище, спонукало провести дослідження стану міофункціонального профілю здобувачів вищої освіти (студентів III курсу спеціальності 016 Спеціальна освіта ОП «Логопедія») Київського університету імені Бориса Грінченка та визначити як він впливає на стан ортофонічного профілю майбутніх логопедів. Окреслене дослідження було реалізовано студенткою III курсу Софією Пасько в межах роботи наукового гуртка «Студія дослідження складоритму» під керівництвом Наталії Бабиц.

На основі створеного діагностичного комплексу було проведено дослідження стану профілю обличчя (Блок 1), артикуляційного праксису (Блок 2) та ортофонічного профілю (Блок 3) студентів III курсу.

Отримані результати показали, що низький рівень стану міофункціонального профілю в учасників дослідження відсутній, лише 6% продемонстрували середній рівень, що був обумовлений наявністю незначної асиметрії обличчя, порушенням прикусу та динамічної функції органів артикуляційного апарату. Водночас, наявні порушення в міофункціональному профілі компенсуються і звуковимова відповідає або наближена до ортофонічної норми.

Отримані результати довели, що для майбутніх логопедів важливим є робота над собою, в особливості для покращення або підтримки стану міофункціонального профілю. Їм були запропоновані комплексні програми для покращення міофункціонального профілю. Проведена робота сприяла не тільки самовдосконаленню майбутніх логопедів, але й сприяла формуванню навичок використовувати отримані знання в професійній сфері.

Список використаних джерел

1. Strona Główna – PSRP. URL: https://psrp.org.pl/wp-content/uploads/2019/04/Załącznik_3_standard-nauczyciel.pdf.
2. Speech-Language Pathology and Audiology Certification. American Speech-Language-Hearing Association | ASHA. URL: <https://www.asha.org/certification/>.
3. What Every Special Educator Must Know: The International Standards for the Preparation and Certification of Special Education Teachers. URL: <https://eric.ed.gov/?id=ED387958>.